

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-58 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-28/326-109
Karar Tarihi : 10.4.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Ekrem SOLMAZ

20

C. BİLDİRİMDE BULUNAN :- Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Onur Kerem GÜNEL
Hüseyin Bağdatlıoğlu İş Merkezi, Kaya Sultan Sokak No:97,
Kat:5-6, Kozyatağı/İstanbul

D. TARAFLAR :- Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Hüseyin Bağdatlıoğlu İş Merkezi, Kaya Sultan Sokak No:97,
Kat:5-6, Kozyatağı/İstanbul

- Kaynak Beton ve İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.
Mimar Sinan Mah. Beylikçayır Mevkii Veliköy Kasabası
Çerkezköy/Tekirdağ

30

E. DOSYA KONUSU: Kaynak Beton ve İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.'ye ait hazır beton tesisinin Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından kiralanması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 20.3.2008 tarih ve 1759 sayı ile intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 1.4.2008 tarih ve 2008-2-58/Öİ-08-HSÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 3.4.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-120/101 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-28 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, fakat aynı Tebliğ'de öngörülen eşiklerin aşılmaması sebebiyle izne tabi bir devralma olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Akçansa)

50 Akçimento'nun 1996 yılında Çanakkale Çimento ile birleşmesi sonucunda kurulan Akçansa, Sabancı Holding ve HeidelbergCement'in ortak kuruluşudur. Şirket bu iki grubun ortak kontrolüne tabidir. Çimento ve hazır beton üretiminde faaliyet gösteren Akçansa'nın, İstanbul, Çanakkale ve Samsun'da üç çimento fabrikası ile Ambarlı, Aliağa ve Yalova'da üç çimento terminali bulunmaktadır. Şirket ayrıca 23 hazır beton santrali, 3 agrega tesisi ve 1 adet çimento öğütme tesisine sahiptir. Akçansa'nın Tekirdağ ilinde faaliyet gösteren iki adet hazır beton tesisi bulunmaktadır.

Sabancı Grubu ile Karabük Demirçelik İşletmesinin ortaklaşa sahip olduğu Karçimsa ve yine çoğunluk hissesi Sabancı Grubu'na ait olan Çimsa, sektörde faaliyet gösteren diğer grup şirketleridir. Akçansa'nın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

60 Tablo1: Akçansa'nın Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi	Payı(%)
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	32,24
Aksigorta A.Ş.	7,48
HeidelbergCement Mediterranean Holdings S.L.	39,72
Diğer-Halka Açık	20,56
Toplam	100,00

H.1.2. Kaynak Beton ve İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş. (Kaynak Beton)

Kaynak Beton Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde hazır beton üretimi yapmaktadır. Kaynak Beton'un ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo2: Kaynak Beton'un Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi	Payı (%)
Adnan Kaynak	90
Sevda Kaynak	5
İlhan Kaynak	2
Özcan Kaynak	1
Sedat Kaynak	2
Toplam	100

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

70 Bildirime konu işlem, Kaynak Beton'a ait hazır beton tesisinin üç yıl süre ile Akçansa tarafından kiralanmasına ilişkindir. Bu nedenle, ilgili ürün pazarı "hazır beton pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Hazır beton; çimento, agrega, belli katkı malzemeleri ve suyun karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. Hazır beton, niteliği gereği çok kısa zamanda tüketilmesinin zorunlu olması, stoklanamaması, yüksek taşıma maliyetlerinin birim maliyeti artırması gibi nedenlerle uzun mesafe taşınması mümkün olmayan bir üründür. Bu bakımdan, hem ürünün özelliği hem de taşıma maliyetleri nedeniyle hazır beton, bir hazır beton santralinden yaklaşık 50 km uzaklığa götürülebilmektedir. Devralma işlemine konu hazır beton tesisi Tekirdağ il sınırları içinde yer almaktadır. İlgili ürünün özellikleri ile devralma işlemine konu olan tesisin

80 bulunduğu bölge göz önüne alındığında, bu işlem açısından ilgili coğrafi pazar “Tekirdağ ili” olarak tespit edilmiştir.

H.3. Değerlendirme

1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 2 (b) maddesine göre “*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğeri bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*” teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

90 Aynı maddenin ikinci fıkrasında “*Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Tebliğ’de kontrolün, bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan haklar ve sözleşmeler ile de meydana getirilebileceği belirtilmektedir. Bu nedenle belirli bir süre için yapılan sözleşme ile kontrol devrinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespiti için sözleşme ile sağlanan hakların teşebbüs kararları üzerinde belirleyici etki sağlayıp sağlamadığı dikkate alınmalıdır.

100 Taraflar arasında imzalanan Hazır Beton Tesisi Kiralama Sözleşmesi (Sözleşme) ile Kaynak Beton’a ait hazır beton tesisi üç yıl süreyle Akçansa tarafından kiralanacaktır. Sözleşme’nin 4. maddesi ile Akçansa’ya sözleşmenin süresini aynı şartlarda iki yıl uzatma hakkı tanınmaktadır. Üç yıllık süre boyunca Akçansa, söz konusu tesiste hazır beton üretimi, üretilen hazır betonun pazarlanması, satılması ve sevkiyatı ile ilgili konulardaki kararları Kaynak Beton’dan bağımsız olarak alabilecek ve uygulayabilecektir. Bu nedenle Sözleşme ile Akçansa ilgili hazır beton tesisi üzerinde belirleyici etki uygulama olanağına sahip olacaktır.

110 Hazır beton pazarının niteliği, yeni sözleşme yapılmasının diğeri pazarlara göre daha kolay olması, kiralama işlemine konu hazır beton tesisinin faaliyette olması ve üretim amacıyla yeni yatırım yapılmasına gerek olmayışı hususları dikkate alındığında hazır beton pazarına yeni giren bir teşebbüs açısından üç yıl süreyle bir hazır beton tesisinin kiralanması işlemi, teşebbüsün ilgili pazardaki faaliyetlerini bağımsız bir teşebbüs olarak sürdürebilmesi açısından yeterli bir süredir. Ayrıca Akçansa’nın işlem öncesinde, ilgili coğrafi pazar da dahil olmak üzere Türkiye’nin diğeri illerinde hazır beton tesisi pazarında faaliyeti bulunması da önemli bir husustur.

120 Bu çerçevede, uzun süreli bir kiralama sözleşmesi ile elde edilen kontrol, yönetim ve malvarlıkları üzerinde elde edilen haklar bakımından, hisse veya malvarlıklarının satın alınması yoluyla sağlanan kontrol ile benzer özellikler taşıması sebebiyle, Kaynak Beton’a ait hazır beton tesisinin malvarlığı ve kontrolünün kiralama yoluyla 3 (üç) yıl süre boyunca Akçansa’ya geçmesi işlemi, Tebliğ’in anılan maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

Dosya mevcudu bilgilere göre, Kaynak Beton’un 2007 yılında Tekirdağ ili hazır beton pazarında elde ettiği ciro (.....) YTL’dir. Akçansa’nın Tekirdağ ili hazır beton pazarında faaliyet gösteren hazır beton tesislerinin 2007 yılı toplam cirosu (.....) YTL’dir. Dosya konusu işlemin taraflarının ilgili ürün pazarındaki 2007 yılı toplam cirosu (.....) YTL’dir. 2007 yılı itibariyle Tekirdağ ili hazır beton pazarında

130 Kaynak Beton'un pazar payı %(...), Akçansa'nın pazar payı ise %(...)'tir. Tarafların Tekirdağ ili hazır beton pazarındaki toplam pazar payı ise %(...)'dir. Tekirdağ ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden Atılım Beton'un pazar payı %(...), Varol Beton'un ise %(...)'dir.

140 Yukarıda yer verilen pazar payı ve ciro rakamlarından anlaşıldığı üzere, bildirim konusu kiralama işleminde 1997/1 sayılı Tebliğ'in, İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar başlığı altındaki 4. maddesinde; *"Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur."* şeklinde belirtilen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşılmadığı görülmektedir. Bu nedenle, Akçansa ile Kaynak Beton arasında 27.2.2008 tarihinde imzalanan Sözleşme uyarınca Kaynak Beton'a ait hazır beton tesisinin üç (+2) yıl süre ile Akçansa tarafından kiralanması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen pazar payı ve ciro eşiklerini aşmaması sebebiyle, aynı Tebliğ bakımından izne tabi olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

150 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında olduğuna, ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.